

Klimat-och näringslivsdepartementet
att. Sandra Lennander
E-post: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
cc: sandra.lennander@regeringskansliet.se

Remissvar Förslag till förordning om bidrag för energieffektivisering i småhus, Dnr KN2023/02548

Allmänt om föreningens remissarbete

Samhällsbyggarna är en förening för dig som är engagerad i att utveckla, bygga och förvalta vårt framtida samhälle. Vi är en branschövergripande ideell nätverksorganisation med ca 5 000 medlemmar. Vad som gör Samhällsbyggarna unika är vår bredd eftersom med spetskompetenser inom samhällsbyggnadsområdets alla delar.

Föreningen Samhällsbyggarnas remissvar

Föreningen Samhällsbyggarna ser förslaget till bidrag för konvertering av el- och gasvärmda småhus samt förslag till stöd för energieffektivisering som mycket vällovligt. Det finns ett mycket stort behov av renovering och energieffektivisering, liksom ett stort behov av att konvertera från elvärme i det svenska småhusbeståndet. I takt med den snabbt ökande elektrifieringen av industri- och transportsektorerna ökar behovet ännu mer av att tillvarata den potential till minskat eleffektbehov som småhussektorn kan bidra till genom fasadisolering, fönsterbyte m.fl. klimatskalsåtgärder och genom konvertering från elvärme till annan energikälla.

Men den föreslagna storleken av bidraget är för liten för att det ska bidra till de önskade effekterna som ligger bakom förslaget till förordning. Med nuvarande förslag är risken stor att bidraget skapar inlåsnings effekter. Med det låga maxbelopp som enligt förslaget kan erhållas kommer den stora merparten av de småhusägare som får ta del av detta ekonomiska stöd med mycket stor sannolikhet att välja att installera en luft-luft-värmepump och välja att inte genomföra större åtgärder som isolering och fönsterbyte. Att endast välja en luft-luft-värmepump innebär att man skapar inlåsnings effekter som innebär att de andra åtgärderna, som borde gjorts först, blir mindre lönsamma och att den luft-luft-värmepump man väljer kommer att vara överdimensionerad om man skulle välja att göra klimatskalsåtgärder efter bytet till värmepump.

Det innebär i sin tur att den effektminskning som stödet är tänkt att bidra till kommer att bli väsentligt mindre än vad som är avsett. Särskilt under vintertid, när eleffektbehovet är som störst i elvärmade byggnader, kommer minskningen av eleffektbehovet mindre än önskat. Om ekonomiskt stöd ska lämnas till luft-luftvärmepumpar bör det villkoras till att småhusägaren först alternativt samtidigt också gör åtgärder för att förbättra byggnadens klimatskal.

SAMHÄLLSBYGGARNA

Föreningen Samhällsbyggarna förordar i första hand att förordningen i stället utformas för att endast stödja de småhusägare vars byggnader har energiklass F och G. Detta för att förbereda småhusägarna inför de krav som sannolikt kommer att ställas igenom omarbetningen av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Vidare vill Samhällsbyggarna framhäva följande specifika synpunkter på remissen.

- Konsekvensanalysen i punkt 2.1 anger att om 20 000 småhus beviljas stöd så motsvarar det ca 10 procent av småhusbeståndet som har direktel. Det motsvarar dock endast 1 procent av hela småhusbeståndet, vilket är ett väsentligt lägre genomslag och relevant när slutsatser skall dras.
- Samhällsbyggarna anser att det är positivt att bidrag enligt förslaget ej kan ges till fritidshus och att detta stöd fokuserar på att minska energianvändningen.
- Samhällsbyggarna anser att det är negativt att småhus som värms med olja eller gas ej är bidragsberättigade enligt förslaget och föreslår därför att förslaget omarbetas med utökad budget till att även omfatta småhus som värms med olja.

Med den föreslagna utformningen av stödet finns det en uppenbar risk att stödet skapar en orättvis fördelning genom att det till övervägande del kommer att användas av de småhusägare som har råd att genomföra energieffektiviseringsåtgärder och konvertering utan ett stöd på 30 000 eller 60 000.

För att det föreslagna bidraget ska få maximal utdelning i energieffektivisering och eleffektminskning krävs att även småhusägare med sämre ekonomiska förutsättningar mobiliseras till att genomföra de nämnda åtgärderna. Endast en mindre andel småhusägare som lever under mer knappa omständigheter kommer att ha råd att genomföra dessa åtgärder med den föreslagna utformningen av stödet. Denna grupp kommer också att ha svårighet att få banklån för att genomföra åtgärderna.

Stockholm den 2023-05-01

Dag Björklund
Ordförande
Samhällsbyggarna

Agneta Persson
Olle Hansson, ordförande
Sektionen för Hållbar utveckling